

B. Format plan-MER bij een warmteprogramma

Format van een plan-MER bij een warmteprogramma

1. Samenvatting van het MER

Geef een beknopte samenvatting van de hoofdpunten uit het milieueffectrapport. De samenvatting moet begrijpelijk zijn voor niet-deskundigen en bevat geen nieuwe informatie. Gebruik duidelijke taal en vermijd technische details, tenzij noodzakelijk voor het begrip.

2. Inleiding

- a. Aanleiding en doel
- b. Wat is een warmteprogramma?
- c. De warmtetransitie
- d. Raakvlak met andere beleidsontwikkelingen

3. Methodiek van het MER

- a. De mer-procedure
- b. Omgang met reacties NRD en advies Commissie mer
 - Beschrijf specifiek hoe je in het MER omgaat met de reacties op het NRD en (indien gevraagd) het advies van de Commissie mer. Verwijs hierbij naar de relevante hoofdstukken. Motiveer als je reacties of adviezen niet overneemt, waarom je dat niet doet.
- c. Leeswijzer

4. Doelstellingen van het plan of programma

- a. Opgave, doelstellingen en ambities
 - Geef een zo duidelijk mogelijke beschrijving van de opgave, je doelstellingen en ambities. Als er meerdere doelstellingen zijn, geef dan aan of alle doelstellingen even zwaar wegen of dat er hoofd- en subdoelstellingen zijn.
 - Probeer ambities te concretiseren.
- b. Voornemen
 - Werk de beschrijving van het voornemen verder uit en beschrijf niet alleen hoe de beoogde eindsituatie eruitziet en functioneert, maar ook de aanlegfase en wat er aan werkzaamheden nodig is om tot het beoogde eindbeeld te komen.
- c. Omschrijf de referentiesituatie, de toekomstige situatie zonder warmteprogramma (in de praktijk een beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen) gemeente
 - Geef een korte kenschets van de huidige milieusituatie. In hoofdstuk 5 verdiep je per thema in detail de referentiesituatie.

5. Alternatieven

a. Overzicht warmtetechnieken alternatieven

- Je beschrijft waar de gemeente welke warmtestrategie en -techniek beoogt. En of er alternatieven zijn die op vergelijkbare wijze aan het doel voldoen, maar mogelijk minder negatieve effecten op de omgeving hebben. De beschrijving doe je bij voorkeur op buurt-niveau, maar dat vraagt ook informatie op buurtniveau. Als deze informatie er nog niet is of de keuzes beperkt zijn, kun je kiezen voor een gemeentebrede beschrijving van warmtestrategieën en warmtetechnieken.
- In grotere steden lijkt een wijkspecifieke warmtetechniek beter werkbaar, als gevolg van de verschillen in wijken.

b. Overzicht buurtgerichte aanpak in MER

- In het MER kun je op twee manieren omgaan met een buurtgerichte aanpak: aan de hand van een algemene wijk of buurt classificatie (bijvoorbeeld de Wijktypologie van de Klimaatatlas en Hogeschool van Amsterdam), of je werkt met concrete gegevens van buurten in jouw gemeente.
- Het is logisch te streven naar zoveel mogelijk ruimtelijke samenhang in een buurt of wijk. Bij een buurt is de kans hierop groter dan bij een wijk. Het kan zijn dat de benodigde data wel op wijkniveau beschikbaar is en niet op buurtniveau. Dan ligt een wijkgerichte benadering meer voor de hand.

6. Milieueffecten

Hierna volgt een voorbeeld van een beoordelingskader: wat moet en wat mag. Voor het beoordelingskader kun je alle standaard MER-thema's gebruiken of er je maakt vooraf een selectie van de relevante thema's. Als je thema's niet meeneemt, beargumenteer je dat als dat nog niet eerder is gedaan in de NRD. De onderstaande uitgangspunten helpen bij het opbouwen van een helder en bruikbaar beoordelingskader:

- a. beschouw de effecten ten opzichte van de referentiesituatie;
- b. kijk bij de effectbepaling naar de toets aan de normen; dit zegt iets over de uitvoerbaarheid van het warmteprogramma. Kijk ook naar milieueffecten onder de normen; bij bijvoorbeeld gezondheid kunnen ook onder de normen effecten optreden die relevant zijn om in de beoordeling te betrekken;
- c. beschouw eerst de milieueffecten van warmtestrategieën en -technieken in het algemeen en maak ze daarna buurtspecifiek;
- d. maak voor de effectenbepaling zoveel mogelijk gebruik van bestaande informatie;
- e. bij aanzienlijke effecten: beschrijf of er maatregelen mogelijk zijn om aanzienlijke milieueffecten te voorkomen dan wel te beperken (mitigatie).

Thema	Aspect	Indicator	Aanleg- en/of gebruiksfase	Kwalitatief of (semi-) kwantitatief
Geluid	Cumulatieve geluidshinder	Toename geluidsbelasting	Aanleg- en gebruiksfase	Semi-kwantitatief
	Trillingen	Hinder of schade door trillingen bij de aanleg	Aanleg- en gebruiksfase	Semi-kwantitatief
	Elektromagnetische velden	Toename hinder door laagfrequent geluid en elektromagnetische velden	Gebruiksfase	Semi-kwantitatief
Bodem	Bodemkwaliteit	De impact op de biologische, chemische en fysische bodemkwaliteit en de diepere ondergrond en op bodemleven in de leeflaag	Aanleg- en gebruiksfase	Kwantitatief
	Ondergronds ruimtegebruik	Inpasbaarheid in de ondergrond	Aanleg- en gebruiksfase	Semi-kwantitatief
Lucht	Luchtkwaliteit	Uitstoot van fijnstof (PM10, PM2.5) en stikstofoxide (NOx)	Aanlegfase	Semi-kwantitatief
Water	Drinkwater	Impact op de kwaliteit van het drinkwater in nabijgelegen leidingen van benoemde warmtetechnieken	Gebruiksfase	Kwalitatief
	Grondwater	De hydrologische en thermische impact op grondwater	Gebruiksfase	Semi-kwantitatief
Natuur en biodiversiteit	Beschermde gebieden (Natura2000, NNN, weidevogelgebieden)	Impact op instandhoudingsdoelstellingen, kernkwaliteiten e.d.	Aanlegfase	Semi-kwantitatief
	Beschermde soorten	Impact op beschermde soorten	Aanleg- en gebruiksfase	Semi-kwantitatief
	Stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden	Stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen	Aanlegfase	Semi-kwantitatief
	Oppervlaktewater KRW	Thermisch effect op waterleven	Gebruiksfase	Semi-kwantitatief
Circulariteit	Circulair materiaalgebruik	Hergebruik bestaand materiaal	Aanlegfase	Semi-kwantitatief
	Totaal materiaalgebruik	Hoeveelheid materiaal dat in totaal nodig is	Aanlegfase	Kwalitatief

Thema	Aspect	Indicator	Aanleg- en/of gebruiksfase	Kwalitatief of (semi-) kwantitatief
Ruimtelijke kwaliteit	Zichtbaarheid en beleving	Verrommeling van de buitenruimte	Gebruiksfase	Kwalitatief
	Bovengronds ruimtegebruik en inpasbaarheid openbare ruimte	Totaal benodigd bovengronds ruimtegebruik & inpasbaarheid in de openbare ruimte	Gebruiksfase	Semi-kwantitatief
Verkeer	Verkeershinder	Mate van verkeershinder voor gemotoriseerd verkeer, fietsers en voetgangers	Aanlegfase	Kwalitatief
Landschap	Landschappelijke waarden	Impact op beschermde landschappelijke gebieden, structuren en elementen. Impact op landschappelijk patroon en samenhang	Gebruiksfase	Kwalitatief
	Ruimtelijke visuele kwaliteit	Impact op openheid, zichtlijnen, contrasten	Gebruiksfase	Kwalitatief
Archeologie en cultuurhistorie	Archeologische waarden	Behoud archeologische waarden, onder andere door toepassing (grootschalige) bodemenergie en energie-infrastructuur	Aanlegfase	Kwalitatief
	Cultuurhistorische waarden	Behoud cultuurhistorische waarden, onder andere door toepassing (grootschalige) bodemenergie en energie-infrastructuur	Gebruiksfase	Kwalitatief
Hittestress en koeling	Effect van warmte-opwekking of koeling op hittestress	Mate van verandering in hittestress in verschillende wijken na introductie alternatieve warmte-techniek.	Gebruiksfase	Semi-kwantitatief

7. Slotbeschouwing

- a. Inleiding
- b. Effecten, beoordeling en analyse mogelijke mitigerende maatregelen
- c. Aanbevelingen voor het vervolg

8. Leemten in kennis en aanzet monitoring en evaluatieplan

Benoem hierin eventuele kennisbehoeften die tijdens het opstellen van het MER zijn geconstateerd, inclusief de gevolgen voor de beoordeling. Geef ook een aanzet voor monitoring: welke milieueffecten worden gevolgd, op welke wijze en met welk doel? Zo kan worden vastgesteld of effecten zich daadwerkelijk voordoen en of bijstelling nodig is.

Bijlagen

- a. Begrippenlijst
- b. Referentielijst
- c. Achtergrondrapporten
- d. ...